

Helhedsbillede, opbygget af omhyggelig udredede Kendsgerninger i overvældende Mængde.

Tiden har ikke forringet Darwins Betydning, — tværtimod. Vel er der opstaaet andre Teorier om Aarsagerne til Udviklingen og Artsforandringerne, men disse er mere at betragte som Tilføjelser til Darwins Lære, og: Udviklingsgrundene er noget mere komplicerede, end Darwin havde forestillet sig. Jeg tænker her paa de Vries's Mutationsteori, og hvad deraf følger.

Man har ogsaa forsøgt helt at fratage Darwin Æren for at være Udviklingstankens Ophav, og ganske vist har Franskmanden Lamarck allerede 1809 opstillet Teorier af lignende Art. Men disse var fremsatte uden nogen Begrundelse og forblev derved ganske upaaagtede. Først Darwin udarbejdede den Basis, hvorpaa de kunde vokse videre. Mange moderne Forskere har dog gravet Lamarck op igen og bekender sig til den saakaldte »Neo-Lamarckisme«. En af disse har endog haanlig kaldt Darwin for »en ægte Dilettant« (R. Francé). Ja, gid vi da blot havde rigtig mange af den Slags Dilettanter!

Det uhyre Fond af Naturiagttagelser, som er fremkommet siden Darwin udsendte sine epokegørende Værker, faar kun en fornuftig Mening ved at ses i Afstammingslærens Lys; uden denne bliver de uforstaaelige. Og ikke én eneste blandt de mange tusinde Kendsgerninger, som vor Tids mere fuldkomne Instrumenter og Forskningsmetoder har bragt for Dagens Lys, taler imod den Antagelse, at Mangfoldigheden af levende Væsner i Nutiden nedstammer fra andre gennem utalte Jordperioder, idet de lidt efter lidt har udviklet sig af ganske enkle Former.

Og for Fuglenes Vedkommende vil det vel næppe være mange Aar, før vi ganske bestemt kan paapege det Sted, hvor de har udskilt sig fra den store og mærkelige Sauriestamme.

I denne dybere Forstaaelse af alt Liv her paa Jorden ligger Darwins evige og uvisnelige Fortjeneste.

MINDRE MEDDELELSER.

IAGTTAGELSER FRA MEJSEKASSER. EN SPETMEJSE (SITTA EUROPEA) RUGENDE I KASSE. Efteraarsstormen strækker mangt et hult Træ til Jorden, og hvad Stormen levner, søger Skovejeren i Løbet af Vinteren at faa fældet, idet den Slags Træer jo

ikke er rentable; men derved forårsages, at mange af vore mindre Fuglearter, som yngler i hule Træer, kommer til at mangle Rugesteder. Denne Mangel kan dog Mennesker, som interesserer sig for Fuglelivet, tildels afhjælpe ved at udhænge smaa Kasser. Da jeg i Aar har haft flere Kasser ophængt i min Skov og har haft et interessant og godt Udbytte af mit Arbejde, er det disse Resultater, jeg kunde ønske at meddele, og vil Læsningen af mine Optegnelser føre til, at flere Fuglevenner fik Lyst til at gøre lignende Forsøg, er Hensigten med disse Linjer opnaaet.

Ialt var der anbragt 14 Kasser i Skoven, og de blev alle taget i Brug.

De 7 Kasser var beboede af Blaamejser (*Parus coeruleus*), 4 Kasser af Musvitmejsen (*Parus major*), 2 Kasser af Graamejser (*Parus palustris*) og 1 Kasse af Spætmejsen (*Sitta europæa*).

I de 12 Kasser lykkedes Rugningen fuldstændig, i 2 Kasser blev den forstyrret eller ødelagt af Dreng.

Da det vistnok hører til Sjældenheder, at Spætmejsen yngler i Kasse, vil jeg nærmere omtale dette Tilfælde. Kassen var lavet af ca. 4 cm. tykt Træ (kasserede Ajlepumper), Længde 26 cm., Bredde udvendig 13 cm., indvendig $6\frac{1}{2}$ cm. i $\square$. Hullet var, maalt indvendig i Kassen, 3 cm. $\times$ 2,8 cm. og 4 cm. paa den udvendige Side. Hullet var altsaa lidt tragtformigt, hvilket Fuglen selv havde sørget for.

Den 17 Maj, da Forretningsfører Klinge og jeg var i Skoven for at se til Kasserne, var første Gang vi opdagede, at Spætmejsen havde taget denne Kasse i Brug; for nu at se, om Spætmejsen virkelig ruger paa sine Æg, medens de er tildækkede med Løv, fik vi Fuglen jaget af Reden, og det viste sig da, at alle Æggene var tildækkede; ved forsigtigt at pirre Løvet til Side viste det sig, at der var 7 Æg i Kassen; vi tildækkede nu Æggene igen, lagde Laaget tilrette og gik lidt bort fra Kassen, og vi havde da efter en halv Snes Minuter den Fornøjelse at se Fuglen komme flyvende ned til Kassen for straks tillidsfuld at smutte ind ad Hullet. Den 28 Maj, da jeg atter var i Skoven, laa Fuglen rolig og rugede. Den 3 Juni var der smaa Unger, og da jeg 17 Juni tilligemed cand. pharm. Hansen fra Randers saa til Kassen, var Ungerne omtrent flyvefærdige; jeg fik desværre nu først Lejlighed til at se Kassen igen 4 Juli, og da var den tom.

Saa snart Ungerne var fløjne ud af de forskellige Kasser,

blev disse rensede, men ikke en eneste blev beboet igen, hvilket jo næsten kan tyde paa, at Mejsjerne kun yngler en Gang om Aaret, saafremt den første Rugning lykkes for dem.

Mejsjerne er nogle interessante og tillidsfulde Fugle at iagttage; dog opfører ikke alle Mejsjarterne sig ens, naar man staar og betragter den rugende Fugl. Musvitten ligger og ser tillidsfuld op paa Iagttageren; man kan rolig betragte den i længere Tid, den forlader ikke sin Kasse; begynder man derimod at pille ved en Kasse, hvori Blaamejsen ruger, hører man en underlig Hvæsen og Pusten nede i Kassen, og faar man Laaget drejet til Side, ser man en lille ilter Fyr, der ser meget fornærmet ud, hvilket jo forresten ejheller er saa underligt, ja undertiden ser man den endogsaa hvæsende fare op i Kassen i den Hensigt derved at skræmme Iagttageren bort; men hvor vred den end er, kan man rolig give sig Tid til at betragte den, Reden forlader den ikke. Har man faaet Kassen aabnet, hvori Graamejsen er rugende, ser man en lille Fugl, der i Begyndelsen ser tillidsfuld op, men som ofte lidt efter skjuler Hovedet helt under sig, ligesom den vilde sige »jeg stoler alligevel ikke rigtig paa dig«; her nænner man uvilkaarlig ikke at lave megen Forstyrrelse.

Lundgaard 15 Februar 09.

T. STRANGE.

SORT RØDSTJÆRT (*Ruticilla titys*). I Nykøbing F., hvor jeg 27 Maj 1902 opdagede Fuglen, og hvor den herefter aarlig har ynglet, saa jeg den i Sommer (30 Juli). I Aar var der paa det sædvanlige Ynglested kun ét Par, der fløj om sammen med tre fuldvoksne Unger.

GLENTTE (*Milvus iclinus*). Den 30 April saa jeg en Glente ved Sønder sø. Fuglen kredsede i længere Tid over Engene og Moserne, der omgiver Søen, og forsvandt derpaa i nordvestlig Retning. Jeg har hørt et Rygte om, at den skulde yngle i en af Omegnens Skove; men da jeg ikke selv har faaet Lejlighed til at søge Glenten der, kan jeg intet sige om Rygtets Paalidelighed; men jeg er dog sikker paa, at denne Glente ikke yngede her i Nærheden. Jeg betragtede den længe gennem Kikkerten; den kredsede temmelig planløst om, jagede aabenbart ikke; snarere syntes det, at den morede sig med Flyvekunster, samtidig med at den drog af Sted mod sin Yngleplads.

Jonstrup, Ballerup.

C. A. RASMUSSEN.

HVORLEDES FORHOLDER DET SIG MED HEJRENS (ARDEA CINEREA) UDBREDELSE OG YNGLEN HER I LANDET? (Anmodning til Foreningens Medlemmer). Da jeg for Tiden beskæftiger mig med nogle Undersøgelser vedrørende vor almindelige Hejres (*Ardea cinerea*) Udbredelse her i Landet samt dens Yngleforhold, og da personlig eller direkte Henvendelse til alle, der kan antages at sidde inde med Oplysninger i saa Henseende, vilde være noget nær uoverkommelig, beder jeg herved Foreningens Medlemmer velvilligst at meddele mig, hvad de maatte vide om Hejren i Danmark nu og tidligere. — Hvad jeg særlig ønsker Oplysning om, er i Hovedsagen følgende Punkter:

1. Ynglesteder, tidligere og nuværende, med nøjagtigst mulig Angivelse af Tidspunktet for Koloniernes Forsvinden, respektive Bosættelse.
2. Koloniernes Størrelse, Aftagen eller Tiltagen, samt om Fredning fra Jagtejerens Side finder Sted.
3. Tidspunkt for Fund af Æg og Unger med nøjagtigst mulig Opgivelse af, hvor længe Æggene ved Fundet har været rugede, eller hvor gamle Æggene var. — Ganske specielt kunde jeg ønske Oplysning om eventuelle
4. Fund af Æg eller Unger i Marts (Februar).

Det bemærkes, at Resultatet af mine Undersøgelser til sin Tid vil blive offentliggjort i nærværende Tidsskrift.

Ny Adelgade 4, København, Januar 1909.

V. WEIBÜLL,
cand. juris.

GYVANDEN. Da jeg, der har drevet Strandjagt flere Steder paa forskellige Aarstider, adskillige Gange har haft Lejlighed til at skyde og se og høre Himmelhunden eller Sortanden, eller som jeg har hørt den benævne, Kong Valdemars Jagt¹, vil jeg meddele, hvad jeg har iagttaget.

I min Skydeliste findes noteret . . . . . 26 Marts 1901 skudt 2 Stkr. Sortænder (Himmelhund), Kalø Vig (udfor Thorup Pakhus, ca. 1/2 Mil til Søs).

Denne Dato var jeg sejlet ud fra Vigens Vestside i min fladbundede Pram for at drive Jagt. Det var blikstille og Solskin. Jeg jagede en ung, dykkende Ederfuglehan, hvad kun lader sig

¹ For at finde denne Benævnelse træffende, maa man have ligget i sin Pram en taaget, stille Foraarsrat paa Søen og hørt en saadan Flok Ænder trække over med en Brusen som af et Eksprestog og under stærk >Halsen<.

gøre i Havblik. Under Forfølgelsen, som var meget langvarig, nærmede jeg mig en Flok Ænder, af den Slags, jeg stedse har benævnt Sortanden. Paa 400 Meter lattede de, ca. 30 Stkr., men de søgte under ivrige »Gyv-Biv!« o. s. v. ind mod Baaden, om hvilken de slog en Halvbue i susende Fart. Jeg skød og Flokken trak væk. Men talrige nye Flokke kom derved paa Vingerne, og Bugten genlød af den kendte Lyd. Et Par Flokke opførte sig ganske som den første, de kom i susende Fart mod Baaden og slog saa en Halv- eller Helbue rundt om denne under min ivrige Laden og Skyden. Som Skydejournalen udviser, blev Resultatet kun 2 Fugle.

Beskrivelsen af Fuglen er saaledes: Anden er sort, af Graaandens Størrelse. Den har kraftige, stærkt røde Svømmefodder; men det ejendommeligste Kendetegn, som man snart lægger Mærke til, naar man har Fuglen i Haanden, er Næbbets eller rettere Overnæbbets Form. Overnæbsroden er nemlig forsynet med en Benknude eller -knop, hvorigennem Næseborene gaar. (En saadan, noget lignende Knude har ogsaa Gravanden). Næbbet er iøvrigt et alm. bredt Andenæb af mørk Farve, dog med noget bleggule Rande, ligesom der ogsaa løber nogle gule Streger over Knuden ved Næbroden. De fleste Ænder træffes i April indtil omkring 20 April. Jeg har samtidig set og hørt Fuglene 1898 i April udfor Neksø paa Bornholm, 1901 i Marts og April paa Kalø Vig, 1908 i April paa Flensborg Fjord. — Fuglen kan frembringe en snerrende arrig Lyd, naar den i Magsvejr ligger og slaas. Den 27 Marts 1898 skød jeg ifølge Jagtjournalen et Eksemplar i Neksø Havn. Der rasede denne Dag en Snestorm fra Øst, som kostede mange af Bornholms Laksefangere Liv eller Redskaber. Den sidste And af Arten, jeg til Dato har nedlagt, skød jeg i en Sø paa 350 Hektarer (ca. 700 Td. Ld.), som hører til Søgaard's Gods, 20 Novbr. 1907. — Denne And laa alene og var syg, lod ikke sin Stemme høre. I andre Fjorde som Randers Fjord og Præstø Bugt, hvor jeg har jaget, har jeg aldrig set Anden i Flok.

Søgaard adl. Gods Skovriderbolig i Novbr. 1908.

B. SIMONSEN.

Beskrivelsen i ovenstaaende Artikel er vel ikke meget udtømmende, men lader jo i hvert Tilfælde ingen Tvivl tilbage, om at det er en And af Sortændernes Gruppe, der menes. Og

Beskrivelsen af Næbbet samt Omtalen af Føddernes røde Farve peger jo tydelig nok paa Fløjlsanden (*Oidemia fusca*), selv om man undres over, at det hvide Vingespejl og Øjepletten ikke omtales.

Red.

STØRRELSEN AF KRAGEN (*CORVUS CORNIX*) FRA NORD TIL SYD. I September Maaned havde jeg i over 14 Dage Lejlighed til daglig at iagttage ikke saa ganske faa Krager (*Corvus cornix*) i Omegnen af Kemi og Archangel. Og jeg lagde Mærke til, at saa godt som alle Individerne gennemgaaende syntes noget større end de danske. I Modsætning hertil skal jeg meddele følgende: Da vi 17 December laa til Ankers i Bosporus udfor Constantinopel, hørte jeg om Morgenen høje Krageskrig ude fra Dækket. Ved nærmere Eftersyn saa jeg en Krage, der havde taget Plads paa Stormastens Fløjknep — det var den, der skreg. Da den forekom mig paafaldende lille, fik jeg Lyst til at se den nærmere efter og sikrede mig derfor dens Person ved Hjælp af en lille Riffelkugle. Den viste sig ganske rigtig at være overordentlig lille — omtrent af Størrelse som en Allike (*Corvus monedula*), men ellers i Tegning ganske som en dansk. Den maa vel have været Forløber for et større Morgen-træk, thi umiddelbart derefter saa jeg det største Træk af Graa-krager og Alliker, jeg i mine Dage har set. Det foregik lige ved Daggry — og Trækket gik fra Europasiden til Asien. Under øredøvende Larm ligesom væltede en bred Strøm af Fugle frem, vel ca. 200 Meter i Bredde og uoverskuelig i Længde. Hvorlænge det blev ved, kan jeg ikke sige, da tjenstlige Anliggender kaldte mig bort efter ca. 10 Minutters Forløb; men da var der endnu ingen Ende at øjne. At slutte efter den skudte Fugl at Kragen er mindre mod Syd, kan man jo ikke, da det kan have været et tilfældigt unormalt Eksempel; men da jeg under Trækket lagde Mærke til, at Krage og Allike i Luften omtrent saa ud til at have samme Størrelse, gaar jeg ud fra, at Forholdet virkelig er saaledes, altsaa at Kragen er størst mod Nord og gradvis aftager i Størrelse mod Syd.

C. J. AAGARD.

Det er muligt, at de Krager, Iagttageren har set, ere af Racen *Corvus cornix sardonius* (Kleinschm.); denne beskrives (Hartert: Vögel der paläarktischen Fauna, Heft I) som mindre end *Corvus cornix* og skal høre hjemme paa Sardinien og Korsika; mulig-

vis bebor den ogsaa Cypren og andre Øer i Middelhavet. Den alm. Krage skal være lysere længere mod Sydøst, men paalidelige Undersøgelser af dette Forhold foreligge ikke.

E. L. S.

SUMPMEJSEN MED DET STORE HOVED. Allerede som 10—12 Aars Dreng interesserede jeg mig overordentlig meget for Fugle og havde god Lejlighed til at dyrke denne Interesse, da mit Hjem ligger i en meget fuglerig Egn paa Nordfyn. Jeg skelnede den Gang mellem to Slags Sumpmejsler, »den almindelige« og »Sumpmejsen med det store Hoved«; om Tilstedeværelsen af den sidste Form vilde jeg gerne høre nogle Medlemmers Mening.

At der var 2 Slags Sumpmejsler, fandt jeg den Gang ikke noget særlig mærkeligt ved, da jeg ikke havde nogen Lejlighed til at faa nærmere Besked herom. Jeg husker endnu den med det store Hoved ganske tydeligt, og kendte den straks fra den anden, naar den en Gang imellem viste sig. Fuglen selv er kun ubetydeligt større end den almindelige Sumpmejsle, men derimod er Hovedet ganske paafaldende og aldeles uforholdsmæssigt stort. Det sorte paa Hovedet breder sig over et større Stykke og gaar, saavidt jeg mindes, ned over Kinderne; Næbbet er langt kraftigere end den andens og omgivet af svære Børster. Heller ikke er den nær saa stilfærdig i sin Optræden som den anden, den er mere sky og farer ustandseligt fra Træ til Træ, af og til udstødende et Par korte skingrende Skrig, noget ganske andet end den almindelige Sumpmejsles Lyd. Den var ret sjelden, men som sagt, jeg kendte den straks, naar den viste sig. Medens jeg opholdt mig i Sorø fra mit 13. til mit 17. Aar, saa jeg den aldrig der, skønt der var mange Sumpmejsler i Skovene. Kun en Gang siden har jeg set den, om Sommeren for 3 Aar siden i Nærheden af Mariager. En Dag, da jeg gik en Tur i en lille Skov, hørte jeg igen dens besynderlige høje skingrende Skrig. Jeg sneg mig ind i en Granplantage, hvorfra Lyden kom, og da jeg naaede hen til en lille Lysning, saa jeg ganske rigtigt i Toppen af en Gran »Sumpmejsen med det store Hoved« kun et Øjeblik, saa var den borte.

Siden har jeg aldrig set Fuglen, skønt jeg altid paa Udflugter har spejdet efter den paa Steder, hvor der har opholdt sig Sumpmejsler. At »Sumpmejsen med det store Hoved« ikke er nogen Indbildning, er jeg ganske vis paa, thi Forskellen

mellem den og den almindelige Sumpmejsje er ikke saa ringe, at den kan overses. Da Inspektør Winge kun omtaler én Form af Sumpmejsen i sin Fortegnelse over Danmarks Fugle, maa Formen med det store Hoved jo ikke være opdaget og kendt i Danmark; det skulde glæde mig at høre, om nogen anden har iagttaget den; jeg har talt med flere om den, men hidtil aldrig truffet nogen, der havde set den.

Novorossisk ^{20/12} 08.

C. I. AAGAARD.

Adr. Dpskselsk. »Union«, Amaliegade 33.

Som bekendt gives der af Sumpmejsernes Gruppe et Utal af Racer, der variere noget i Størrelse, i Udstrækning og Glans af det sorte paa Hovedet, tildels ogsaa i Levevis og Stemme. At der i Danmark af og til træffes nogle af disse Racer, er der vel ingen Tvivl om.

Red.

STOR STORMSVALE (*Procellaria leucorrhoa*) blev 18 Novbr. f. A. sendt mig af en Borger i Aalborg. En Banearbejder fandt Fuglen paa Banelegemet lidt Syd for Byen. Den var levende, da han kom til den, men ude af Stand til at flyve. Under venstre Vinge var et ret ubetydeligt Saar, som Fuglen formentlig har paadraget sig ved at flyve mod en Telegraftraad, hvilket kan have bevirket Tabet af Flyveevnen. Men udelukket er det jo ikke, at den, som Tilfældet er med mange Fugle, der har hjemme paa eller ved de store Verdenshave, har mistet denne Evne, idet den tabte sit rette Element af Syne. Eksemplaret, der en smuk, udfarvet Fugl, findes i min Samling.

BJERGLÆRKE (*Alauda alpestris*). I den af Hr. Viceinspektør Winge affattede Fortegnelse over Danmarks Fugle anfører han om Bjerglærken: »Faatallig og ustadig Vintergæst.« Denne Bemærkning passer ikke med mine Iagttagelser over denne Fugls Forekomst her i Landet. Hvorledes Forholdet nu er, ved jeg ikke, men sikkert er det, at i Aarene 1864—1878, i hvilket Tidsrum jeg var Lærer i Lyngsaa Syd for Sæby, hørte den der til de alleralmindeligste og stadigste Vintergæster og kunde daglig fra sidste Halvdel af Oktober til henimod Maj, navnlig i strengt Vejr, ses i Flokke paa Hundreder. Under saadanne Omstændigheder kom de tæt til Huse og Gaarde for sammen med Spurve, Kornverlinger, Gulspurve, Bogfinker og Kvækerfinker at delikatere sig med det fra Laderne udkastede Ukrudtsfrø. I

Magsvejr opholdt de sig mest i Nærheden af Stranden. — En Mand i Lyngsaa holdt et Par i Bur til langt ind i Foraarstiden, men da der altid var en pinlig Uro over dem om Dagen, gav han dem endelig paa min gentagne Forbøn Friheden. — Den 27 Oktober f. A. blev mig sendt en *A. alpestris* fra Klitterne ved Hanstholm, skudt ud af en større Flok, hvilket tyder paa, at den i hvert Fald i Jylland endnu viser sig skarevis.

Blenstrup pr. Skørping, 10 Januar 09.

L. J. ØSTERGAARD.

ISLANDSK RYLE (*Tringa canutus*) SOM OVERVINTRENDE.

Da det er en Sjeldenhed at træffe den islandske Ryle hos os om Vinteren, kan jeg meddele, at der 6 Januar d. A. fandtes et Eksemplar paa Odense Torv mellem en Del almindelige Ryler, der alle var skudt ved Odense Fjord nogle Dage før.

Næsbyhoved, 4 Februar 1909.

P. JESPERSEN.

HVAD JEG SER FRA MIT VINDU. Mit Hus ligger ved en lille Bugt, som strækker sig ind fra Søen i en Længde af ca. 1000 Meter og er 300 M. bred; Afstanden ned til Stranden er 70 Meter. I Bugten er ganske fladt Vand, saa at en stor Del af den ved stærkt Lavvande næsten kan ligge tør, men igennem den gaar der to Render, Udløb fra Aaer, der gaa igennem et stort inddæmmede Areal. Jeg flyttede herover i Juli Maaned og glædede mig til, hvad jeg skulde se af Fugle, men blev unægtelig sørgelig skuffet, idet der hele Efteraaret igennem neppe viste sig en eneste Vadefugl her inde i Bugten, hvor dog ellers Betingelserne maatte synes saa gunstige. Vinteren har imidlertid været bedre til Iagttagelser af Fuglelivet; de første Fugle, der viste sig foruden Maagerne, var en Flok Skalleslugere (*Mergus serrator*), som kom hen i November og holdt sig her inde hver Dag. Der var en 6—7 Stykker, og de laa altid i Renden nærmest ved min Bolig; jeg tilbragte adskillige Timer med at betragte dem i Kikkert og havde stor Fornøjelse af deres Færd. De laa gerne sammen i Flok og bevægede sig fremad i samme Retning, stadig dykkende, idet de, hver Gang de dykkede, hævede sig en lille Smule op af Vandet, som om de tog Tilløb; hvad de dykkede efter, var ikke svært at se, idet de hver Gang kom op med en lille Fisk paa 8—10 cm. Længde i Munden; dens Art har jeg ikke

kunnet bestemme, men der var øjensynlig nok af dem, og der var god Grund for Skalleslugerne til at holde til ved dette velforsynede Spisekammer. Da Bugten lidt hen i December lagde til med Is en kort Tid, forsvandt denne Flok, men da Isen senere brød op, har der daglig været større og mindre Flokke af Skalleslugere herinde. Den først omtalte Flok bestod af lutter unge Fugle. Hen i November laa et Par Dage en enlig Blis-høne (*Fulica atra*) tæt her udenfor, og snart efter begyndte Hvinænderne (*Clangula glaucion*) at indfinde sig. Af dem er der daglig smaa Flokke her inde i Bugten; i Dag (13 Januar) laa to ganske tæt her udfør, og jeg saa længe, hvorledes de dykkede og søgte Føde. De dykke paa en anden Maade end Skalleslugerne, idet de ikke tage Tilløb men stikke Hovedet ned i Vandet og saa med et lille Sæt gaa under. De kom hver Gang op med noget i Munden, men hvad det var, kunde jeg ikke se, Fisk var det ikke. Noget længere ude til Søs ligge Flokke af Knortegæs (*Anser torquatus*) søgende deres Føde paa Grundene og det flade Vand; jævnlig komme nogle her ind i Bugten, og for nogle Dage siden saa jeg i taaget Vejr, lige uden for mit Hus, en lille Flok; i Kikkert har jeg oftere set, hvori deres Føde bestaar; de ere ivrig beskæftigede med at spise Tang; man ser et langt Tangblad hænge ud af deres Næb og efterhaanden blive kortere. I Begyndelsen af det nye Aar var Bugten en kort Tid tillagt, men det varede ikke længe; dog holdt der sig Is i den inderste Del. Den 9 Januar laa der en Lomvie (*Uria troile*) ved Iskanten, ca. 100 Meter fra Land. Den var anskudt, idet dens ene Vinge var beskadiget, men det lod iøvrigt ikke til at hindre den synderligt. Den dykkede meget ivrigt og kom hver Gang op med en lille smal Fisk i Næbbet; af og til rejste den sig op i Vandet og prøvede at baske med Vingerne, men den beskadigede Vinge hang slapt ned. Fuglen var der kun den ene Dag.

Af andre Søfugle er det særligt Maagerne, der beherske Billedet og i rigelig Grad søge deres Føde i den fiskerige Bugt. Hættemaager (*Larus ridibundus*) færdes her i Flokke, Stormmaager (*Larus canus*) i mindre Tal. Adskillige Gange om Dagen ser jeg gamle og unge Svartbager (*Larus marinus*) krese her ind over, og i de sidste Dage har der været nogle, som jeg paa Grund af deres mindre Størrelse og hurtigere Bevægelser an-

tager for Sildemaager (*Larus fuscus*), men de have ikke været rolige nok endnu, til at jeg med Sikkerhed har kunnet faa dem bestemt.

Sanatoriet ved Nakkehølle Fjord, 13 Januar 1909.

O. HELMS.

FRA FREMMEDE TIDSSKRIFTER.

OM STEPPEHØNEN I EUROPA 1908.

I »Ornith. Monatsschrift« 1908 Nr. 7 og 1909 Nr. 1 beretter v. Tschusi zu Schmidhoffen om Steppenhønen (*Syrhaptus paradoxus*) Forekomst i Europa 1908. Meddelelserne gengives her i stærkt forkortet Skikkelse med Udeladelse af specielle Kilder og de fleste Navne paa Byer o. l., saaledes at hovedsagelig kun Gouvernementer, Provinser o. l. nævnes.

RUSLAND. I Sydrusland viste Steppenhønen sig ifølge Beretning af 15 Maj »i store Mængder, i Flokke paa 30—40 Stkr., saaledes 21 April i Kursk, 28 April i Samara og 30 April (og 3 Maj) i Charkow. Trækretning SV og NNO«. — 15 Maj var de i Mængde paa en sandet Halvø ved det sorte Hav, men forsvandt derfra, da de blev jagede. — 5 Maj ved Smolensk en Flok paa 20—25 Stkr.; her blev ogsaa skudt to i April. — »Hønsene opholder sig i Rugmarker og ses kun lidt.« — Ved Moskou 28 og 30 April; 1 Maj en lille Flok. 2—5 Maj set flere Steder ved Moskou, hvor en Del blev skudt. — 1 Maj 2 skudt ved Tula, hvor Fuglen skal optræde i Mængde.« — 2—6 Maj i Kiew. — 30 April en skudt af en Flok paa 15 Stkr. i Twer. — 28 April i Rjusan. — Fra Wolhynien meddeles: »Hovedtrækket strakte sig fra Slutningen af April til henimod 10 Maj; denne Dag saas nogle trækkende Flokke paa 40—60 Stkr. En fangedes. De saas endnu 20 Maj. — 25 April 3 Stkr. (heraf en skudt). — Kurland; her ogsaa 7 Maj. — Trækket i Rusland angives at have strakt sig sig til 70° 6' n. Br.

RUMÆNIEN. »Siden 5 Maj er der gennem Dobrudscha stort Træk i Flokke paa 8—60 Stkr. mod Vest.« Ifølge en anden Meddelelse kom Flokkene til Dobrudscha allerede fra Midten af April; de kom fra Bessarabien. — Ved Giurgewo blev en skudt 14 Maj.

ITALIEN. 3 Juni blev 4 ♂ dræbte nær ved Rom. 1 ♀ blev dræbt ved Foggio.

ØSTERRIG. Dalmatien: 22 Maj 1 ♀ og en Flok paa 10 Stkr. — Galizien: Talrige Flokke særlig ved Kaluz og Rohatyn. 11 Maj 1 skudt ved Brzezany, hvor de havde opholdt sig siden Begyndelsen af Maj. Endnu i Juni saas de 2 Gange her. — Saybusch: 1 skudt 18 Maj. Olejow: »Allerede i de første Majdage saas Flokke paa 20—30 Stkr. trække Ø—V. 15 Maj flere Flokke trækkende og nogle paa en Mark.« Bolanowice: 8 Maj 5 Stkr.